

Szkoła na TAK! Klasa 2. Wymagania edukacyjne. Semestr I

I. Edukacja polonistyczna

1. Słuchanie

Uczeń:

- uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników
- słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów
- słucha informacji na różne tematy

2. Mówienie

Uczeń:

- odpowiada na pytania dotyczące tekstów
- konstruuje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym
- używa bogatego słownictwa
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe
- recytuje wiersze
- uczestniczy w rozmowach na forum klasy
- wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- opisuje ilustrację

3. Czytanie

Uczeń:

- czyta po cichu teksty drukowane
- czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie)
- czyta wybrane książki
- wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty
- czyta tekst ze zrozumieniem

4. Pisanie

Uczeń:

- pisze czytelnie zdania
- bezbłędnie przepisuje zdania
- uzupełnia teksty wyrazami w odpowiedniej formie
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania
- układa zdarzenia we właściwej kolejności
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach z **rz** wymiennym na **r**, z **rz** niewymiennym, w zwrotach grzecznościowych, z **u** na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem **-uje**, z **h** niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów, z **ó** wymiennym na **o**, **a**, **e** oraz **ó** niewymiennym
- pisze z pamięci i ze słuchu zdania
- rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia)
- potrafi napisać list, opis postaci, życzenia

5. Kształcenie językowe

Uczeń:

- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby
- zna polski alfabet
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach
- łączy wyrazy w wypowiedzenie
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki
- potrafi dobrać wyrazy przeciwstawne do wskazanych
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe
- wie, że istnieją związki frazeologiczne (połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne)
- potrafi rozwinąć zdanie

6. Samokształcenie

Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów

- korzysta z różnych źródeł informacji

II. Edukacja matematyczna

1. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy
- posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos
- wie, co to jest plan (miasta, terenu)

2. Liczby i ich własności

Uczeń:

- liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 100
- porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$
- zna strukturę liczb dwucyfrowych
- rozumie aspekt porządkowy liczby
- wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby
- stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”

3. Posługiwanie się liczbami

Uczeń:

- dodaje i odejmuje oraz mnoży i dzieli liczby w zakresie 100 – w razie potrzeby używa konkretnych przedmiotów
- dostrzega związki dodawania z odejmowaniem
- rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki
- stosuje przemienność dodawania
- rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami
- stosuje przemienność mnożenia

- mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w pamięci w zakresie 20
- rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste

4. Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń:

- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań
- rozwiązuje zadania tekstowe używając obliczeń w zakresie 100
- układa zadania do ilustracji, działania lub pytania
- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
- potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo)
- odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”

5. Pojęcia geometryczne

Uczeń:

- rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt
- wyróżnia boki w wielobokach
- konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek
- posługuje się jednostkami długości: metr, centymetr, milimetr
- rozumie, co to jest odcinek
- mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru
- rysuje wieloboki o podanych wymiarach
- rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka
- rozpoznaje figury osiowosymetryczne; wie, co to jest oś symetrii
- odróżnia figury płaskie od przestrzennych
- dostrzega i wskazuje rytmy na płaszczyźnie

6. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- rozróżnia nominały na monetach
- rozumie, że $1 \text{ zł} = 100 \text{ gr}$
- wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu 1 zł 10 gr
- zna i wymienia nazwy dni tygodnia
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe
- zna nazwy miesięcy i pór roku,
- wie, ile dni może mieć miesiąc
- rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII
- potrafi zapisywać datę
- rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego
- posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram)
- rozumie, że $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$
- wykonuje proste obliczenia wagowe
- posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra)
- wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością
- mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę
- rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; wie, co to jest gratis; rozumie, że towary bywają podrabiane i jakie z tego wynikają niebezpieczeństwa
- wykonuje różnego rodzaju zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji
- rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

III. Edukacja społeczna

1. Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń:

- zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości

- przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia
- współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami
- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród
- współpracuje w grupie
- wykonuje w zespołach prace projektowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość
- rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia Bożego Narodzenia.
- kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe
- wie, jak kulturalnie należy zachować się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych
- rozwija swoją samodzielność (np. potrafi zaoferować swoją pomoc drugiej osobie [tutoring rówieśniczy], potrafi przygotować listę zakupów i wie, jak kupować mądrze, stara się samodzielnie przygotować prezenty dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem)
- twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania
- przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania

2. Orientacja w czasie historycznym

Uczeń:

- zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny)
- rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy
- wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Święta Niepodległości
- rozumie, kim jest patriota
- zna postacie wielkich Polaków: Jan Paweł II

IV. Edukacja przyrodnicza

1. Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu
- obserwuje pogodę i zna jej elementy (wiatr)
- zna skutki związane z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz)
- prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty
- rozpoznaje drzewa liście i iglaste
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (las, pole)
- zna rośliny uprawiane na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste)
- wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska np. Światowy Dzień Ziemi
- wie, w jaki sposób należy segregować odpady

2. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Uczeń:

- rozpoznaje najważniejsze znaki i drogowe
- wie, na czym polega zdrowe odżywianie
- wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie
- wie, jak uniknąć niebezpieczeństwa poza domem
- zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna)
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
- wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody
- zna warunki sprzyjające uczeniu się
- wie, jakie skutki może wywołać przebywanie w nadmiernym hałasie
- rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy

3. Rozumienie przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- wie, gdzie w Polsce znajdują się miejsca pamięci narodowej
- odczytuje podstawowe informacje z mapy świata

- zna nazwy kontynentów oraz ich charakterystyczne cechy

V. Edukacja plastyczna

1. Percepcja wizualna, obserwacje i doświadczenia

Uczeń:

- wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy
- wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę
- określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się

2. Działalność ekspresji twórczej

Uczeń:

- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny
- lepi z plasteliny
- projektuje prace przestrzenne
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur
- wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia)

3. Recepcja sztuk pięknych

Uczeń:

- zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych
- wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż)

VI. Edukacja techniczna

1. Organizacja pracy

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty i prace
- zachowuje ład i porządek w miejscu pracy
- współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych
- zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy

2. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń:

- wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej.
- wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

3. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

Uczeń:

- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego
- wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym

VII. Edukacja muzyczna

1. Słuchanie muzyki

Uczeń:

- rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody
- aktywnie słucha muzyki
- poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą
- rozróżnia dźwięki melodii (ciche – głośne, wysokie – niskie)
- rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne)
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
- zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora
- rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne: trójkąt, bębenek, klawesy, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe: fortepian, pianino, keyboard)
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych

2. Ekspresja muzyczna. Śpiew

Uczeń:

- chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki
- dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem
- śpiewa wybrane piosenki ludowe
- śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych

3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń:

- wykonuje układy ruchowe do utworów
- uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami

4. Gra na instrumentach muzycznych

Uczeń:

- odtwarza i tworzy rytmy
- akompaniuje do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze

5. Znajomość form zapisu dźwięku

Uczeń:

- wie, do czego służy zapis nutowy
- wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)

Szkoła na TAK! Klasa 2. Wymagania edukacyjne na koniec roku

VI. Edukacja polonistyczna	
7. Słuchanie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uważnie słucha wypowiedzi dorosłych i rówieśników • słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów • słucha informacji na różne tematy • wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji
8. Mówienie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania dotyczące tekstów • konstruuje spójną, kilkudzaniową wypowiedź, która jest poprawna pod względem logicznym i gramatycznym • używa bogatego słownictwa • dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe • recytuje wiersze • uczestniczy w rozmowach na forum klasy • wypowiada się na temat wysłuchanego lub przeczytanego tekstu • opisuje ilustrację lub fragment tekstu • wypowiada się płynnie i wyraziście w uporządkowanej formie • poprawia błędy w swojej wypowiedzi
9. Czytanie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta po cichu teksty drukowane

- czyta głośno i wyraźnie wskazane teksty (drukowane i pisane samodzielnie w zeszytcie)
- czyta wybrane książki
- wyszukuje w tekstach wskazane fragmenty
- czyta tekst ze zrozumieniem
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność

10. Pisanie

Uczeń:

- pisze czytelnie zdania
- bezbłędnie przepisuje zdania
- uzupełnia teksty wyrazami w odpowiedniej formie
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania
- układa zdarzenia we właściwej kolejności
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach: z **rz** wymiennym na **r**, z **rz** niewymiennym, z **u** na początku i końcu wyrazu oraz z zakończeniem **-uje**, z **h** niewymiennym, nazwach geograficznych i nazwach mieszkańców państw i kontynentów, z **ó** wymiennym na **o**, **a**, **e** oraz **ó** niewymiennym; **ch** na końcu wyrazów; ze spółgłoskami miękkimi (**ś-si**, **ć-ci**, **ń-ni**, **ź-zi**, **dź-dzi**); z **nie** z czasownikami
- pisze poprawnie wielkie litery w zapisie tytułów książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej
- pisze zdania z pamięci i ze słuchu
- rozpoznaje formy wypowiedzi (list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie)
- potrafi napisać: list, opis postaci, życzenia, opis przedmiotu, notatkę, ogłoszenie, zaproszenie

11. Kształcenie językowe

Uczeń:

- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski oraz sylaby
- zna polski alfabet
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- wyróżnia wyrazy w zdaniach, wyróżnia zdania w wypowiedziach
- układa wielozdaniowe wypowiedzi pisemne na podany przez nauczyciela temat

- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz wykrzyknikowe
- wie, że istnieją związki frazeologiczne (połączenia wyrazów, których znaczenie jest przenośne, a nie dosłowne)
- potrafi rozwinąć zdanie
- potrafi dobrać do wskazanych wyrazów wyrazy przeciwstawne, bliskoznaczne, zgrubienia, zdrobnienia
- wie, co to jest rodzina wyrazów

12. Samokształcenie

Uczeń:

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
- korzysta z różnych źródeł informacji

VII. Edukacja matematyczna

7. Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- określa kierunki względem siebie lub innej osoby oraz na kartce
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy
- posługuje się pojęciami: wiersz, kolumna, skos
- wie, co to jest plan (miasta, terenu)

8. Liczby i ich własności

Uczeń:

- liczy w przód i w tył od podanej liczby w zakresie 100
- odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 100 oraz w zakresie 1000
- liczy pełnymi setkami
- porównuje liczby, stosuje znaki: $<$, $>$, $=$
- zna strukturę liczb dwucyfrowych i trzycyfrowych
- rozumie aspekt porządkowy liczby
- wie, jak na osi liczbowej są ustawione liczby

- stosuje określenia „liczba o 2 większa / mniejsza”, „liczba 2 razy większa / mniejsza”

9. Posługiwanie się liczbami

Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100
- dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000
- dostrzega związki dodawania z odejmowaniem
- rozkłada liczby dwucyfrowe na składniki
- stosuje przemienność dodawania
- rozumie na czym polegają mnożenie i dzielenie, zna związek między tymi działaniami
- stosuje przemienność mnożenia
- rozkłada na czynniki liczby w zakresie tabliczki mnożenia
- mnoży (w tym przez 1 i 0) i dzieli w zakresie 100 z wykorzystaniem konkretów lub ilustracji
- mnoży w pamięci w zakresie 40
- rozróżnia liczby parzyste i nieparzyste

10. Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń:

- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą działań
- opisuje rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
- rozwiązuje zadania tekstowe na dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie w zakresie 100
- układa zadania do ilustracji, działania lub pytania
- potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych, zadanie bezsensowne życiowo)
- rozwiązuje zadania tekstowe złożone za pomocą dwóch działań
- odpowiada na pytania do tekstów matematycznych z cyklu „Sprawa dla detektywa”

11. Pojęcia geometryczne

Uczeń:

- rozpoznaje figury geometryczne: trójkąt, koło, kwadrat, prostokąt
- wyróżnia boki w wielobokach

- konstruuje figury z patyczków, sznurków, gumek
- posługuje się jednostkami długości: kilometr, metr, centymetr, milimetr
- rozumie, co to jest odcinek
- mierzy linijką długość odcinków i podaje wynik pomiaru
- rysuje wieloboki o podanych wymiarach
- rozumie, że $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, a $1\text{ m} = 100\text{ cm}$
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ m } 50\text{ cm}$
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i wytworach człowieka
- rozpoznaje figury osiowosymetryczne; wie, co to jest oś symetrii
- odróżnia figury płaskie od przestrzennych
- dostrzega i wskazuje rytmy na płaszczyźnie

12. Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- określa wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie
- rozróżnia nominały na monetach
- rozumie, że $1\text{ zł} = 100\text{ gr}$
- wykonuje proste obliczenia pieniężne w zakresie 100
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi typu $1\text{ zł } 10\text{ gr}$
- zna i wymienia nazwy dni tygodnia
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe
- zna nazwy miesięcy i pór roku,
- wie, ile dni może mieć miesiąc
- rozpoznaje znaki rzymskie od I do XII
- potrafi zapisywać datę
- rozumie cykliczne następstwo czasu kalendarzowego
- odczytuje godziny na zegarze (pełne godziny, godziny i minuty w systemie 12-godzinnym i 24-godzinnym)
- posługuje się jednostkami czasu (doba, godzina, minuta, kwadrans)
- wykonuje proste obliczenia zegarowe
- posługuje się jednostkami masy (kilogram, dekagram)

- rozumie, że $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$
- wykonuje proste obliczenia wagowe
- posługuje się jednostkami pojemności (litr, pół litra, ćwierć litra)
- wykonuje proste obliczenia związane z pojemnością
- mierzy i odczytuje temperaturę, wskazuje najwyższą lub najniższą temperaturę
- stosuje pojęcia połowa i ćwierć w sytuacjach życiowych
- rozumie, do czego służą paragony i kody kreskowe; jakie zachowania są ekologiczne, a jakie ekonomiczne; na czym polega sprzedaż, wymiana lub oddanie komuś produktu; wie, co to jest gratis; zapoznaje się z długością czasu pracy zawodowej dorosłych; zapoznaje się z pojęciami popyt, podaż, zysk strata; wie, do czego służy reklama produktu; rozumie, że ceny mogą rosnąć lub maleć
- wykonuje różnego rodzaju zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji
- rozwiązuje proste łamigłówki matematyczne

VIII. Edukacja społeczna

3. Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń:

- zna reguły postępowania w grupach społecznych, do których należy
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości
- przestrzega norm postępowania i obowiązków wynikających z roli ucznia
- współpracując zgodnie z ustalonymi zasadami
- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, naród
- współpracuje w grupie
- wykonuje w zespołach prace projektowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zabaw i gier
- stosuje pojęcia porozumienie i umowa
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości np. sprawiedliwość, szacunek, odpowiedzialność, przyjaźń, pomoc, uczciwość
- rozpoznaje i nazywa różne grupy społeczne do których nie należy, np. inne narodowości, mieszkańców kontynentów
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów dotyczące obchodzenia świąt
- kulturalnie zwraca się do innych i stosuje zwroty grzecznościowe
- wie, jak kulturalnie należy zachować się w środkach transportu oraz w miejscach publicznych

- rozwija swoją samodzielność (np. potrafi zaoferować swoją pomoc drugiej osobie , potrafi przygotować listę zakupów i wie, jak kupować mądrze, stara się samodzielnie przygotować prezenty dla bliskich lub obdarować ich swoją uwagą, czasem, uśmiechem; uczy się korzystać z różnych źródeł wiedzy [atlasów, słowników, albumów i innych książek], dba o swoje ciało i je obserwuje, stara się być odpowiedzialny i dotrzymywać ustalonych umów i zasad, wie, jak być bezpiecznym w czasie wakacyjnego wyjazdu)
- twórczo rozwiązuje problemy, stosuje elementy myślenia krytycznego – ocenia sytuację oraz przyczyny i skutki, np. zachowania
- przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania

4. Orientacja w czasie historycznym

Uczeń:

- zna i szanuje wybrane zwyczaje i tradycje polskie (np. związane ze świętami, powitaniem wiosny)
- rozpoznaje godło, barwy narodowe, hymn państwowy
- wie, jakie tradycje są związane z obchodzeniem Święta Niepodległości
- rozumie, kim jest patriota
- zna postacie wielkich Polaków (Jan Paweł II)

IX. Edukacja przyrodnicza

4. Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku
- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla danego kontynentu
- obserwuje pogodę i zna jej elementy (wiatr)
- zna skutki związane z zimowymi zjawiskami atmosferycznymi (śnieg, mróz)
- prowadzi proste obserwacje przyrodnicze i eksperymenty
- rozpoznaje drzewa liście i iglaste
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów (las, pole, park, łąka)
- zna rośliny uprawiane na polach (zboża, rośliny okopowe, oleiste i włókniste)
- wie, że są organizowane różnego rodzaju akcje na rzecz ochrony środowiska np. Światowy Dzień Ziemi
- wie, w jaki sposób należy segregować odpady
- wie, czym charakteryzują się pory roku i rozumie ich cykliczność (ruch obiegowy Ziemi)

- wie, dlaczego na Ziemi występuje dzień i noc (ruch obrotowy Ziemi)
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

5. Funkcje życiowe człowieka, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Uczeń:

- rozpoznaje najważniejsze znaki i drogowe
- wie, na czym polega zdrowe odżywianie
- wie, jak i w jakim celu trzeba dbać o swoje ciało i zdrowie, jak zapobiegać chorobom (dbanie o odporność)
- wie, jak uniknąć niebezpieczeństwa poza domem
- zna europejski numer alarmowy 112 oraz numery alarmowe w Polsce (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna, GOPR, WOPR)
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
- wykonuje polecenia zachęcające do aktywnego działania na rzecz przyrody
- zna warunki sprzyjające uczeniu się
- wie, jakie skutki może wywołać przebywanie w nadmiernym hałasie
- rozwija swoją uważność, koncentrację na wykonaniu zadania
- wie, na czym polega praca lekarza
- wie, jaką rolę w organizmie człowieka pełnią najważniejsze narządy wewnętrzne

6. Rozumienie przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- wie, gdzie w Polsce znajdują się miejsca pamięci narodowej
- odczytuje podstawowe informacje z mapy świata
- zna nazwy kontynentów oraz ich charakterystyczne cechy
- wskazuje główne kierunki na mapie
- wie, do czego służy kompas i system nawigacji GPS

X. Edukacja plastyczna

4. Percepcja wizualna, obserwacje i doświadczenia

Uczeń:

- wyróżnia w pracach plastycznych charakterystyczne i indywidualne cechy ludzi w zależności od wieku i płci, typu budowy
- wyróżnia w pracach plastycznych barwę i fakturę
- wyróżnia w pracach plastycznych kształty obiektów, ich położenie, wielkość, proporcje
- określa cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowę, ubarwieniu, sposobach poruszania się

5. Działalność ekspresji twórczej

Uczeń:

- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier, wełnę, różne tkaniny
- lepi z plasteliny
- projektuje prace przestrzenne
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- wykonuje ilustracje do tekstów, np. wierszy lub lektur
- wykonuje prace potrzebne do aktywności artystycznej (np. do przedstawienia)
- wykonuje prace plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć i zachowań (np. prezent, zaproszenie)

6. Recepcja sztuk pięknych

Uczeń:

- zapoznaje się z wybranymi obrazami, rzeźbami i architekturą jako odbiorca sztuki
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych
- wyróżnia gatunki malarstwa (portret, martwa natura, abstrakcja, kolaż, pejzaż)
- wie, czym jest animacja, witraż
- wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopia, miniatura, reprodukcja

VI. Edukacja techniczna

4. Organizacja pracy

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty i prace

- zachowuje ład i porządek w miejscu pracy
- stosuje umiar w korzystaniu z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń podczas realizacji prac technicznych
- współdziała w grupie podczas planowania i realizacji projektów oraz prac technicznych
- zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa w miejscu pracy

5. Znajomość informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Uczeń:

- wykonuje przedmioty użytkowe lub dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej lub tylko słownej.
- wykonuje pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

6. Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

Uczeń:

- bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami pomiarowymi oraz urządzeniami gospodarstwa domowego
- wyjaśnia działanie urządzeń wykorzystywanych np. w gospodarstwie domowym i w szkole

VIII. Edukacja muzyczna

6. Słuchanie muzyki

Uczeń:

- rozwija aktywność słuchową, np. rozpoznając dźwięki z otoczenia, przyrody
- aktywnie słucha muzyki
- poprawnie rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę, np.: smutną / wesołą, energiczną / spokojną, marszową / usypiającą
- rozróżnia dźwięki melodii (ciche – głośne, wysokie – niskie)
- rozróżnia tempo melodii (szybkie – wolne)
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
- rozpoznaje instrumenty muzyczne (perkusyjne: trójkąt, bębenek, tamburyn, werbel; instrumenty klawiszowe: fortepian, pianino, keyboard)
- zapoznaje się z utworami Fryderyka Chopina i postacią kompozytora
- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór lub orkiestrę

- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych

7. Ekspresja muzyczna. Śpiew

Uczeń:

- chętnie śpiewa solo i w grupie poznane piosenki
- dobiera do rysunku dźwięki wydobywane głosem
- śpiewa wybrane piosenki ludowe
- śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych

8. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec

Uczeń:

- wykonuje układy ruchowe do utworów
- uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmizowanymi tekstami

9. Gra na instrumentach muzycznych

Uczeń:

- odtwarza i tworzy rytmy
- akompaniuje do utworu na instrumentach perkusyjnych lub stosuje gesty dźwiękonaśladowcze
- próbuje zagrać na dzwoneczkach krótką melodię zapisaną na pięciolinii

10. Znajomość form zapisu dźwięku

Uczeń:

- wie, do czego służy zapis nutowy
- zna nazwy znaków służących do zapisu nutowego (pięciolinia, nuty, klucz wiolinowy, kreska taktowa)
- wie, jakie urządzenia służą do odtwarzania dźwięku (dawniej i dziś)